

Boliden Odda AS
Eitrheimsneset (JE)
5750 ODDA

Oslo, 25.11.2021

Deres ref.:
Marianne Bryn Tokheim

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2019/315

Saksbehandler:
Camille Espagne

Tillatelse til tiltak i forurenset grunn og deponi for etablering av midlertidig riggområde i Eitrheimsvågen

Vi viser til søknad fra Boliden Odda AS datert 26. mars 2021, søknad datert 27. september 2021 med tilleggsinformasjon datert 22. november 2021, møte mellom Miljødirektoratet og Boliden Odda datert 15. juni 2021 og 8. november 2021 samt øvrig korrespondanse i saken.

1. Vedtak

Miljødirektoratet gir Boliden Odda AS tillatelse til tiltak i forurenset grunn og deponi i Eitrheimsvågen (områdene omtalt som 8, 9, 12 og 13 i tiltaksplanen datert 26. mars 2021). Området består av to deponier og tidligere utfyllinger i sjø med avfall, forurensete masser og rene masser. Tiltak som er tillatt er graving, tildekking med rene masser og midlertidig bruk av området som rigg- og lagerområde.

Tiltak skal gjennomføres i henhold til vilkår vedlagt dette brevet. Når vilkårene ikke tilsier noe annet, skal bedriftens tiltaksplan datert 27. september 2021 med tilleggsinformasjon datert 22. november 2021 følges.

Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16.

Tillatelsen gjelder fra dags dato og til 31. desember 2024.

Boliden Odda AS skal betale et gebyr for Miljødirektoratets saksbehandling. Gebyret fastsettes til 33 800 kroner. Vedtaket om gebyr er gjort etter forurensningsforskriften § 39-4.

2. Kort om bakgrunnen for saken

Boliden Odda AS planlegger utvidelsen av virksomheten, heretter kalt GZO-prosjekt. Mens anleggsarbeidene pågår, søker bedriften om å bruke dagens grøntområde som rigg- og lagerområde. Anleggsarbeidene har startet og er planlagt å vare i ca. 3 år.

Miljødirektoratet har tidligere gitt tillatelse med vilkår til gravearbeid på andre deler av industriområdet, i såkalt tidligaktivitetsfase for GZO prosjekt, i vedtak datert 18. oktober 2021.

Dette vedtaket omhandler områdene omtalt som 8, 9, 12 og 13 i tiltaksplanen datert 26. mars 2021, og omtalt som Eitrheimsvågen i tiltaksplanen datert 27. september 2021. Totalt er dette området ca. 67 000 m².

Multiconsult har utarbeidet tiltaksplanene for bedriften.

2.1. Søknad (tiltaksplan)

Grunnforhold og undersøkelser:

Boliden Odda holder til på Eitrheimsneset som ligger innerst i Sørfjorden. Fram til 1986 har bedriften dumpet produksjonsavfall i Eitrheimsvågen. Etter 1986 har bedriften fylt på med avfallsmasser noen steder, mens det andre steder er fylt sprengstein og annen type gravemasser. Det skal være lagt fiberduk mellom avfall og senere oppfyllinger.

Bedriften ble pålagt opprydning og tiltak for å hindre spredning av forurensning, og bygde en betongspunt. Før sikringen med betongspunten hadde slam fra deponiet blitt vasket ut i vågen. For å hindre spredning av forurensning bygde bedriften en 200 m lang demning tvers over vågen (stålspunt). Mellom stålspunten og betongspunten ble det fylt på med rene masser, tilført jord og sådd.

Arealet i Eitrheimsvågen består i dag av:

- to nedlagte deponier (bak betongspunten)
- forurenset masser mellom deponiene og betongspunten
- forurenset masser mellom betongspunten og stålspunten

Det meste er i dag et grøntområde.

Bedriften har undersøkt grunnforurensning i og tatt prøver stort sett mellom 0 og 1 m dyp.

I deponiområdet er det i 30 av 49 prøver påvist tilstandsklasse 5 eller over 5 (tilsvarende farlig avfall). Konsentrasjoner i tilstandsklasse over 5 er funnet for bly (19 prøver), sink (7 prøver), arsen (3 prøver) og kadmium (2 prøver). Kvikksølv er påvist i tilstandsklasse 5 (12 prøver). Det er i liten grad funnet forurensning av organiske miljøgifter, og da hovedsakelig i tilstandsklasse 2.

I området mellom deponiene og betongspunten er det i 14 av 22 prøver påvist tilstandsklasse 5 eller over 5. Påviste konsentrasjoner i tilstandsklasse over 5 er bly (5 prøver), sink (1 prøve) og kadmium (1 prøve). Kvikksølv er påvist i tilstandsklasse 5 i 9 prøver. Det er påvist alifater i tilstandsklasse 4 og benzo(a)pyren og ΣPAH16 i tilstandsklasse 3. For øvrig er det påvist ΣPCB7 i tilstandsklasse 2 i 8 prøver, benzo(a)pyren i 5 prøver og ΣPAH16 i 4 prøver.

I området mellom betongspunten og stålspunten er det bly i tilstandsklasse over 5 i 3 prøver. De samme prøvene inneholder også kadmium og sink i tilstandsklasse 5 og arsen i tilstandsklasse 4. Kobber er påvist i tilstandsklasse 4-5, og kvikksølv i tilstandsklasse 3-5. I prøver av topplaget (0-0,3 m) i det samme området er det funnet forurensning inntil tilstandsklasse 2 (bly og kadmium). I resten av det undersøkte området er det påvist bly og kadmium i tilstandsklasse 5 i to punkter. For øvrig er det i 6 av de 17 prøvepunktene kun påvist forurensning inntil tilstandsklasse 2.

Tiltak før midlertidig bruk av området

Graving

Bedriften forventer å ha behov for graving for påkobling av vann og avløp til et midlertidig garderobebygg enten nordover mot porten, eller vestover mot Eitrheimsvegen. Det innebærer graving i forurensede masser innenfor betongspunten, men utenfor deponiene. I utgangspunktet er det ikke planlagt graving i stedlige masser andre steder i Eitrheimsvågen, eventuelt med unntak for fjerning av vekstjordlag for etablering av et mobilt betongblandeverk, utenfor betongspunten. Bedriften søker ikke om graving i deponiene.

Bedriften foreslår tiltak for å unngå spredning av forurensing ved graving bl.a. å ikke blande forurensede masser med rene masser og å stanse gravearbeidet inntil en miljøgeolog har vurdert situasjon dersom det påtreffes masser som er tydelig forurenset utover det som allerede er påvist.

Tildekking

Bedriften søker om å legge ut 1 m med stein/grus på hele riggområdet. Unntaket er der bedriften søker om å mellomlagre forurensede masser. Der planlegger bedriften et tynnere lag med stein/grus.

Det er ventet at pukk- og grusmassene vil bli liggende når rigg og lager fjernes, og at golfbanen reetableres på toppen av de nye massene. Bedriften opplyser at det planlagte tiltaket er midlertidig og ikke skal være til hinder for fjerning av avfallet på et senere tidspunkt.

I tiltaksplanen er det anbefalt å legge en separasjonsduk mellom tilkjørte og stedlige masser for å hindre forurensning av tilkjørte masser.

For å unngå tilleggsbelastninger på spuntveggen mot Eitrheimsvågen skal det være en avstand på minst 10 m mellom fundamenter/laster (1 m tildekkingslag) og spuntveggen.

I tilleggsopplysninger av 22. november 2021, søker bedriften om å legge til mer enn 1 m lag med grus/ stein ved tildekkingen, og å legge opptil 5 m. Bedriften skriver at dersom endringen med økt tykkelse av steinlaget medfører at behandlingstiden for søknaden øker, så frafalles denne endringen.

Midlertidig bruk av området

Lagring av utsyr, parkeringsplass og garderobebygg:

Bedriften vil bruke det meste av området til utelager, men vil kunne lagre noe utstyr under tak. I tillegg vil det være behov for noen områder der det kan arbeides tørt med montering og vedlikehold av utstyr. Her vil bedriften sette opp lager-/rubbhaller (varme og kalde). Haller der arbeidere oppholder seg over lengre tid er kun planlagt på området utenfor betongspunten. Som et overordnet prinsipp planlegges det å plassere rubbhaller og lagerbygg i områder med lavest forurensningsgrad av kvikksølv, mens områdene med høyest forurensningsgrad planlegges brukt til utelager.

Bedriften vil utvide dagens parkeringsområde mot sørvest, og etablere et midlertidig garderobebygg ved Eitrheimsvegen. Garderobebygget skal benyttes til skifte av arbeidstøy ved

arbeidsdagens start og slutt. Garderobebygget er planlagt på et område utenfor deponiene og innenfor betongspunten.

I tiltaksplan datert 27. september 2021 med tilleggsinformasjon datert 22. november 2021, søker ikke bedriften om å etablere midlertidige boligbrakker på dette området.

Betongblandeverk

Bedriften søker om å etablere et mobilt betongblandeverk på området mellom betongspunten og stålsunten. Bedriften opplyser at det kan bli aktuelt, men det er ikke sikkert at det skal plasseres på dette området. Bedriftens konsulent har gjort geotekniske vurderinger av grunnforholdene og konkluderer med at området kan benyttes som planlagt så lenge krav til fundamentstørrelser følges. For vurderingene forutsettes det at organiske masser i toppen av fyllingen fjernes før etablering av betongblandeverket. Det må også legges ut et avrettingslag som tilføres lett komprimering. Avhengig av tidsperioden blandeverket vil være montert, kan det bli noen setninger.

Mellomlagring av forurensede masser:

Bedriften søker om å mellomlagre forurensede masser fra hele GZO-prosjektet på deponiområdet (ca. 5 000 m²) og søker om å kunne bygge et mellomlager for inntil 10 000 tonn forurensede masser.

Sigevannet fra massene vil infiltrere i deponiet under. Sigevannet fra deponiet pumpes til bedriftens renseanlegg. Ved å la sigevannet infiltrere i deponiet unngår en graving i forurenset grunn for å etablere kummer og grøfter for bortledning av oppsamlet sigevann. Det er ikke ventet at eventuelt sigevann fra de mellomlagrede massene vil medføre økte konsentrasjoner eller økt mengde vann som pumpes til renseanlegget. Gravearbeidet på fabrikkområdet skal i all hovedsak foregå over grunnvannsstanden, og det er derfor ventet å være lite vann i gravemassene. Det ventes derfor ikke at en slik utforming av mellomlageret skal føre til overbelastning av renseanlegget og overskridelse av utslippsgrenser. Bedriften opplyser at mellomlageret må bygges med vegger slik at nedbør ikke kan føre til erosjon og spredning av forurensede partikler fra de mellomlagrede massene.

Risikovurdering

Bedriften har vurdert risiko for spredning av forurensing i forbindelse med gravearbeid og gjenbruk av oppgravde masser. Bedriften har vurdert at det er helsemessig og miljømessig akseptabelt å bruke området som planlagt, ut fra en risikovurdering gjennomført med det nye beregningsverktøyet som Miljødirektoratet har til uttesting. Bedriften har blant annet vurdert kvikksølv-konsentrasjoner i bygg som er planlagt etablert på området.

2.2. Rettslig utgangspunkt

Forurensningsloven

Når Miljødirektoratet vurderer om tillatelse til forurensende virksomhet skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I

vurderingen vil vi særlig ta i betraktning i hvilken grad den omsøkte virksomheten er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Miljødirektoratets myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om blant annet kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når Miljødirektoratet treffer beslutninger som berører naturmangfold.

3. Miljødirektoratets vurdering

3.1 Begrunnelse for vedtaket

Miljødirektoratet behandler tiltaksplanen som en søknad, og tillatelsen er gitt etter forurensningsloven § 11. Vanligvis er kommunen myndighet i gravesaker. Da Miljødirektoratet er forurensningsmyndighet for Boliden Odda AS og graveområdet ligger innenfor bedriftens eiendom, behandler vi denne saken, jf. forurensningsforskriften § 2-2, tredje ledd. Tiltaksplanen er likevel vurdert etter kriteriene som er beskrevet i forurensningsforskriften kapittel 2. I denne saken er det også søkt om tiltak på avsluttede deponier på industriområdet. Det krever også tillatelse etter forurensningsloven § 11.

Miljødirektoratet stiller krav om at graving, tildekking, mellomlagring og sluttdisponering av forurenset masse gjennomføres i henhold til vedlagte vilkår. Vilklårene om graving, sluttdisponering og sluttrapport er i tråd med gjeldende praksis ved graving på industriområder der Miljødirektoratet er forurensningsmyndighet. Vilklårene som gjelder tildekking, mellomlagring på deponi og bruk av området er spesifikk til denne saken og basert på risikovurderingen. Når vilklårene ikke tilsier noe annet, skal bedriftens tiltaksplan følges.

Begrunnelsen for vilklårene er at graving i forurenset grunn kan gi fare for spredning av forurensning. Bedriften må derfor iverksette tiltak før, under og etter graving for å sikre at det ikke blir økt spredning som følge av graveaktiviteten. Aktivitet på området kan også føre til spredning av forurensning eller økt eksponering. Tiltak er derfor nødvendig for å hindre dette.

Forutsatt at det gjennomføres på en forsvarlig måte og i henhold til vilkår som settes i denne tillatelsen, og tiltaksplanen når den ikke strider med tillatelsen, vurderer vi tiltaket som miljømessig forsvarlig. Vår vurdering er at gravearbeidene ikke vil medføre noen negative effekter på naturmangfoldet og har derfor ikke vurdert de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12.

Miljødirektoratet har konkludert at tiltak i forurenset grunn og deponi for etablering av midlertidig riggområde i Eitrheimsvågen er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2. Etter en samlet vurdering av de forurensningsmessige ulempene ved virksomheten sammenholdt med fordeler og ulemper virksomheten for øvrig vil medføre, gir vi tillatelse til graving i forurenset grunn på nærmere fastsatte vilkår.

Vi forutsetter at eventuelle nødvendige tillatelser fra annen myndighet enn Miljødirektoratet er på plass.

3.2 Begrunnelse for utvalgte vilkår og krav

Oppgravde masser i tilstandsklasse 4, 5 eller over 5 skal sendes til godkjent mottak som opplyst i tiltaksplanen. I denne saken tillater vi at masser i tilstandsklasse 5 og over 5 tildekkes uten opprydning (der bedriften ikke har behov for graving). Dette området består av deponier som er avgrenset med en betongspunt, samt tidligere utfyllinger i sjø som er avgrenset med demning (stålspunt). En eventuell opprydning vil kreve grundige utredninger og vurderinger av miljø- og helserisikoen ved flytting av massene herunder risikoen for ras, samt kostnader. Med den informasjonen vi har i dag kan vi ikke konkludere om opprydding på Eitrheimsvågen vil være hensiktsmessig. Vi bemerker at denne vurderingen kun gjelder for denne delen av industriområdet.

Vi stiller krav om at det tildekkes med 1 m rene masser (stein/grus). Vi stiller krav om at bedriften legger en separasjonsduk mellom tilkjørte rene masser og stedlige forurensede masser for å hindre spredning av forurensning til tilkjørte rene masser. Unntaket er området på deponiet der forurensede masser mellomlagres. Med et lag på 1 m grus/stein og separasjonsduk, vurderer vi at fremtidige opprydninger vil fortsatt være mulig.

Vi tillater ikke at området tildekkes med mer enn 1 m stein/grus og opptil 5 m, fordi det vil være så store mengder masser at det kan være til hinder for framtidige opprydninger.

Vi tillater mellomlagring av inntil 10 000 tonn forurensede masser på deponiet. Med de tiltakene beskrevet i tiltaksplanen og eksisterende system for oppsamling av sigevann, vurderer vi at det er miljømessig forsvarlig.

Vi tillater ikke at et mobilt betongblandeverket plasseres på dette området. Et betongblandeverk er et tungt anlegg som har utslipp, og utgjør en betydelig større miljørisiko enn lager, garderobebygg, parkering osv. Vi mener blant annet at risikoen for at stålsputen ikke tåler vekten av et slikt anlegg ikke kan utelukkes med den kunnskapen vi har i dag. Bedriften har heller ikke redegjort for forurensningsrisiko fra anlegget.

Ellers mener vi at bruken av området er akseptabel så lenge akseptkriteriene for kvikksølv-eksponering i inneluft beregnet med Miljødirektoratets nye bergeningeverktøy ikke er overskredet. I praksis vil det si at bedriften må plassere rubbhaller og lagerbygg (der folk skal oppholde seg innendørs) i områder med lavest forurensningsgrad av kvikksølv, som foreslått i tiltaksplanen.

4. Saksgang

Miljødirektoratet behandler søknader i samsvar med forurensningsforskriften kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven. På grunn av at tillatelsen vil være av mindre miljømessig betydning, jamfør forurensningsforskriften § 36-9, er søknaden ikke lagt ut til offentlig innsyn. Tillatelsen sendes i kopi til Statsforvalteren i Vestland og Ullensvang Kommune, til orientering.

Miljødirektoratet sendte et utkast til tillatelse til Boliden Odda 24. november 2021. Bedriften kommenterte samme dag at de tar til etterretning at det ikke gis tillatelse til å dekke området med mer enn 1 m med stein/grus og at det ikke gis tillatelse til å plassere et mobilt

betongblandeverk på området. Videre stilte bedriften spørsmål om Miljødirektoratet burde presisere at avstandskravet under pkt. 3. i vilkårene gjelder stålsputen. Vi har da presisert at kravet gjelder stålsputen i vilkårene.

5. Klagerett

Boliden Odda AS og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket, inkludert gebyrsatsen. En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram. Klagefristen er tre uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Miljødirektoratet.

Miljødirektoratet sender kopi av dette brevet med vedlegg til berørte i saken.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ragnhild Orvik
seksjonsleder

Camille Espagne
rådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Vedlegg:

Vilkår for tillatelse til tiltak i forurenset grunn og deponi i Eitrheimsvågen – Boliden Odda

Kopi til:

Boliden Odda As v/Bente Grande
Statsforvalteren i Vestland
Ullensvang Kommune

Vilkår for tillatelse til tiltak i forurenset grunn og deponi for etablering av midlertidig riggområde i Eitrheimsvågen

1. Generelt

Miljødirektoratet tillater at Eitrheimsvågen (områdene omtalt som 8, 9, 12 og 13 i tiltaksplanen datert 26. mars 2021) brukes til rigg- og lagerområde frem til 31. desember 2024.

All graving skal gjøres i regi av Boliden Odda og bedriften er ansvarlig for oppfølging av arbeidene. Bedriften skal gjøre alle aktører som skal utføre arbeider oppmerksomme på forurensning i grunnen og hvilke rutiner som gjelder.

2. Graving

Utgravingen skal foregå seksjonsvis med tilhørende analyse- og kontrollprogram. Partikler større enn 20 mm uten belegg, betraktes ikke å være forurenset. Partikler under 20 mm skal analyseres/vurderes før det tas stilling til behandlingsform. Analyse skal utføres på materiale mindre enn 2 mm. Avfall som påtreffes skal sorteres ut og leveres lovlig mottak.

Graving i forurensete masser må foregå slik at det ikke fører til spredning av forurensning ut over hva som var situasjonen før inngrepet fant sted. Forurensete masser må ikke blandes med rene masser.

Dersom det i forbindelse med gravearbeidet påtreffes masser som er tydelig forurenset (ut over det som allerede er påvist), for eksempel misfargede masser eller masser med sterk oljelukt, skal arbeidet stanses inntil en fagperson har vurdert situasjonen og bestemt hvilke tiltak som skal iverksettes.

Graving skal foregå tørt. Oppgraving av forurenset masse med fritt vannspeil i byggegrop tillates kun i de tilfeller hvor man ikke klarer å regulere vannstanden uten svært omfattende tiltak. Det skal treffes tiltak som minimerer tilstrømning av overflatevann til byggegrop.

Forurenset vann som skal lensepumpes kan ledes til kommunalt renseanlegg eller annet renseanlegg konstruert for oppgaven. Tillatelse til påkobling til kommunalt nett må avtales med kommunen. Kopi av tillatelse og angivelse av mengder og konsentrasjoner skal foreligge. Dersom eget renseanlegg skal brukes, skal anlegget beskrives i sluttrapporten sammen med vannets kvalitet etter rensing.

3. Tildekking

Bedriften skal dekke til området med 1 m pukk/grus (rene masser) før området tas i bruk til rigg- eller lagerområde.

Det skal være separasjonsduk mellom stedlige forurensede masser og rene masser som brukes til tildekking. Unntaket er området på deponiet der forurensede masser mellomlagres.

Det skal være en avstand på minst 10 m mellom tildekkingslaget og stålpunten.

4. Mellomlagring av masser

Mellomlagring av forurensede masser på deponiområdet skal foregå som beskrevet i bedriftens tiltaksplan, jf. tilleggsopplysninger datert 22. november 2021.

Maksimal mellomlagret forurensede masser skal til enhver tid være 10 000 tonn.

Ingen forurensede masser skal mellomlagres lenger enn 1 år.

5. Midlertidig bruk som lagger- og riggområde

Bedriftens tiltaksplan datert 27. september 2021 med tilleggsinformasjon datert 22. november 2021 skal følges, med unntak av mobilt betongblandeverk som ikke er tillatt etablert på området.

6. Sluttdisponering av masser

Ikke forurensede jordmasser (dvs. under normverdi som gitt i Miljødirektoratets veileder Helsebaserte tilstandsklasser for forurenset grunn TA-2553/2009, tabell 1 eller bakgrunnsnivå) kan disponeres fritt dersom annet lovverk ikke er til hinder for det.

Forurensede jordmasser i tilstandsklasse 2 og 3 (definert i Miljødirektoratets veileder Helsebaserte tilstandsklasser for forurenset grunn TA- 2553/2009, tabell 1) kan disponeres innenfor tiltaksområdet på områder med lik eller høyere forurensings grad med samme stoff.

Masser klassifisert som farlig avfall jf. avfallsforskriften kap. 11 vedlegg, 2 skal leveres til godkjent mottak.

Samtlige jordmasser må håndteres i tråd med øvrig lovverk. Overskuddsmasser som ikke gjenbrukes på tiltaksområdet skal leveres til lovlig mottak.

7. Sluttrapport

Bedriften skal utarbeide en sluttrapport fra gravearbeidet. Rapporten skal beskrive arbeid og tiltak som er gjennomført, resultater som er oppnådd og eventuelle avvik. Resultatene fra eventuelle supplerende prøver skal vedlegges. Disponeringen av forurenset masse skal beskrives og ordinært- og farlig avfall som er levert til mottak skal dokumenteres. En oversikt over områder hvor det ligger gjenværende masse over Miljødirektoratets normverdi, med henvisning til kart, skal vedlegges rapporten.

Sluttrapporten skal kunne framlegges ved tilsyn.

Forurensningssituasjonen på bedriftens område etter at tiltaket er utført skal rapporteres av bedriften til Miljødirektoratets database Grunnforurensning <https://grunnforurensning.miljodirektoratet.no/>. Informasjonen skal legges inn på lokalitet Boliden Odda - bedriftsområde Eitrheimsneset med lokalitet ID 4037 innen 31. mars 2025.